

عنوان مقاله:

طراحی نظام حکمرانی منابع مشترک مرتعی در جمهوری اسلامی ایران؛ کاربردی از رویکرد تحلیل نهادی

محل انتشار:

دوفصلنامه اندیشه مدیریت راهبردی، دوره 14، شماره 2 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 34

نویسندگان:

محسن باقری نصرآبادی - دانش آموخته دکتری مدیریت دولتی، دانشکده مدیریت و معارف اسلامی، دانشگاه امام صادق علیه السلام، تهران ایران

علیرضا چیت سازیان - استادیار گروه مدیریت دولتی، دانشکده مدیریت و معارف اسلامی، دانشگاه امام صادق علیه السلام، تهران ایران

وحید یآوری - استادیار گروه مدیریت دولتی، دانشکده مدیریت و معارف اسلامی، دانشگاه امام صادق علیه السلام، تهران ایران

خلاصه مقاله:

منابع مشترک همچون مراتع، دارای کارکردهای اقتصادی و اجتماعی گسترده‌ای است که در پیشرفت اقتصادی و اجتماعی کشورها بسیار موثر است. اما آنچه که میزان و نحوه پیشرفت مبتنی بر این منابع را شکل می‌دهد سازوکارهای حکمرانی است که تعیین‌کننده قواعد و حقوق هر یک از کنش‌گران است. منابع مشترک از جمله مراتع ضمن داشتن کارکردهای زیست‌محیطی همچون حفظ آب و خاک و پرورش گونه‌های گیاهی و جانوری، سبب شکل‌گیری ارزش‌های اقتصادی و کسب‌وکارهای مختلف در حوزه‌های دامداری، دیم‌کاری و استحصال گیاهان دارویی است. اداره این منابع و ثروت‌های طبیعی که از سالیان دراز در اختیار جوامع محلی روستایی و عشایری قرار داشته، در سده اخیر با تحولات نهادی روبرو شده و پس از اجرای «قانون ملی شدن جنگل‌ها و مراتع»، در اختیار دولت قرار گرفته است. این تحولات نهادی و سیاستی، سبب بروز بسیاری از مسائل و پیامدها شده که اکنون نیز ادامه دارد. این مقاله تلاش داشته به طراحی نظام حکمرانی مطلوب منابع مشترک با استفاده از چارچوب تحلیل نهادی بپردازد. برای دستیابی به این هدف در چارچوب رویکرد کیفی از روش مصاحبه نیمه‌ساختاریافته و واکاوی اسناد و سیاست‌های مربوطه با استفاده از تکنیک «تحلیل مضمون» استفاده شده است. در نهایت ضمن ارائه مدل مطلوب در نظام حکمرانی منابع مشترک، راه‌حل اصلی برای رفع مسائل این بخش از طریق اصلاح قانون منابع طبیعی و ساختارهای مربوطه با واگذاری حقوق مالکیت به مردم با اولویت بهره‌برداران محلی معرفی شده است.

کلمات کلیدی:

حکمرانی، منابع مشترک، تحلیل نهادی، حق مالکیت، الینور استرم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1419824>

